

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 10.01.2013 г.

Страница 1 от 8

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФМ
(проф. д-р А. Аспарухов, дмн)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО
СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА
ДЪРЖАВЕН СТАЖ

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
“МАГИСТЪР”

СПЕЦИАЛНОСТ “МЕДИЦИНА”

РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН

2020

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 2 от 8

По единни държавни изисквания - задължителна

По учебен план на МУ - Плевен – задължителна

Учебна година: шеста

Хорариум: 5 дни (15 часа)

Преподаватели:

Доц. д-р Мариела Камбурова, дм

Доц. д-р Стела Георгиева, дм

Доц. д-р Пенка Стефанова, дм

Гл. ас д-р Дима Цанова, дм

АНОТАЦИЯ НА ДИСЦИПЛИНАТА

Държавният стаж по социална медицина е с продължителност 5 дни.

По време на стажа студентите извършват самостоятелно и под ръководството на асистент учебни задачи, свързани с посочените професионални компетентности.

Ежедневно се провеждат 3-часови семинарни занятия за обсъждане на основните теоретични проблеми и за изпълнението на практически задачи.

ЦЕЛИ НА СТАЖА

I. Бъдещите лекари трябва да притежават задълбочени теоретични познания в следните области:

1. Здраве и болест. Социални фактори на здравето и болестта.

2. Основни методи на социалната медицина:

- Социално-медицински подход към здравето на индивида

- Социологически методи за набиране на първична социологическа

информация

- Епидемиологични методи

- Демографски подходи за изучаване и оценка на общественото здраве

3. Обществено здраве. Състояние и тенденции на общественото здраве в развитите и развиващите се страни. Социално-значими заболявания в конкретна държава (според произхода на студента).

4. Здравеопазната система като социална система. Структура и функции на здравната служба. Здравна политика. Организация на здравеопазването в конкретна държава (според произхода на студента).

5. Международно здравно сътрудничество. Стратегии на СЗО. Цели на хилядолетието за развитие. Цели за устойчиво развитие. Европейска политическа рамка „Здраве 2020“.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 3 от 8

6. Организация и особености на дейността на главните подсистеми на здравната служба - първична здравна помощ, спешна помощ, болнична помощ в конкретна държава (според произхода на студента).

7. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на приоритетни групи от населението - женско население, деца, стари хора и лица с увреждания в конкретна държава (според произхода на студента).

8. Промоция на здравето. Здравно възпитание.

II. Бъдещите лекари трябва да притежават следните практически умения:

1. Умения за самостоятелен анализ на влиянието на факторите от социалната среда и личностовите особености върху здравето на отделните индивиди:

- оценка на медико-социалните потребности и изготвяне на план за медико-социална терапия, рехабилитация и профилактика
- самостоятелно изготвяне на социална история на здравето на индивида.

2. Практически умения за прилагане на епидемиологичните методи при:

- изучаването и оценката на общественото здраве
- изясняването на причините за заболяванията
- изграждането на индивидуален рисков профил, с особено внимание към рискови фактори от стила и начина на живот
- определянето на рисковете и здравните потребности на популационни групи в конкретна държава (според произхода на студента).
- планирането и оценката на профилактични програми в конкретна държава (според произхода на студента).

3. Практически умения за анализ на общественото здраве, за самостоятелно проучване на статистическа информация и за изготвяне на писмени заключения за здравно-демографското състояние на населението и свързани с него медико-социални проблеми:

- анализ на демографските процеси и тяхното влияние върху общественото здраве в конкретна държава (според произхода на студента).
- анализ на заболяемостта като измерител на общественото здраве в конкретна държава (според произхода на студента).
- анализ на нивото и динамиката на неинфекциозните социалнозначими заболявания в конкретна държава (според произхода на студента).
- анализ на нивото и динамиката на най-важните инфекциозни заболявания, проблеми за общественото здраве в конкретна държава (според произхода на студента) - СПИН, хепатит, туберкулоза и други инфекциозни болести

4. Умения за критичен анализ на предимствата и недостатъците на различните типове здравни системи и анализ на здравната система в конкретна държава (според произхода на студента).

5. Умения за анализ на данни в здравната документация, използвана в работата

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 4 от 8

на общопрактикуващия лекар и в работата на различните видове лечебни заведения.

6. Умения за самостоятелно изчисляване и оценка на статистическите оперативни индикатори за изучаване на работата на различните подсистеми на здравната служба.
7. Умения за анализ на здравните и социални потребности на лица от приоритетните групи и за организиране на здравната помощ за тях в конкретна държава (според произхода на студента).
8. Умения за здравно-възпитателна работа със здрави лица, лица с повишен здравен риск и пациенти /съветване, консултиране, избор на правилна поведенческа интервенция и др./.
9. Умения за здравно-възпитателна и здравно-промотивна работа със социални групи /изготвяне на здравно-възпитателни програми, на здравно-образователни материали, избор на здравно-възпитателна стратегия, изработване на интервенционна програма/ според образователните потребности на различни популационни групи в конкретна държава (според произхода на студента).
10. Умения за анализ на резултатите и планиране на профилактични дейности в областта на първичната, вторична и третична профилактика /имунизации, периодични профилактични прегледи, профилактични програми за борба с рискови фактори, скринингови програми и др/.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции
- Практически задачи

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- интерактивни лекции
- практически задачи
- дискусии
- казуси
- анализ на статистическа информация

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 5 от 8

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

№	ТЕМА	Часове
1.	Епидемиология на здравето	3
2.	Демография	3
3.	Здравна система и здравна служба.	3
4.	Здравно законодателство	3
5.	Експертиза на временната нетрудоспособност	3
ОБЩО		15

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЗАНЯТИЯТА

1. **Ден – 1: Епидемиология на здравето (3 часа).** Приложение на епидемиологичните методи в здравеопазването. Епидемиологичните изследвания и тяхната приложимост в профилактичната дейност. Промоция на здравето.

2. **Ден – 2: Демография (3 часа).** Приложение на демографските методи за анализ и оценка на общественото здраве в конкретна държава (според произхода на студента). Работа с European health for all database (HFA-DB).

3. **Ден – 3: Здравна система и здравна служба (3 часа).** Здравеопазната система като социална система. Здравна служба. Здравна политика - тенденции и приоритети в развитите страни. Типология на здравеопазните системи. Глобална стратегия “Здраве за всички в 21-ви век”.

4. **Ден – 4: Здравно законодателство (3 часа).** Основни функции и принципи на здравното законодателство. Законодателна инициатива и видове нормативни актове. Закон за здравето. Закон за лечебните заведения. Закон за здравното осигуряване.

5. **Ден – 5: Медицинска експертиза на работоспособността (3 часа).** Органи на медицинската експертиза и техните правомощия. Общи правила за издаване на болнични листове. Условия и ред за установяване на временната неработоспособност. Специфични правила за издаване на болнични листове.

МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 6 от 8

По време на стажа студентите трябва да присъстват на всички занятия. Необходимо е активно участие при обсъждането на практически задачи и анализа на данните.

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ХИГИЕНА, ЕПИЕМИОЛОГИЯ, ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ И СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

РАЗДЕЛ „СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА”

УЧЕБНА 2019/2020 Г.

1. Социалната медицина като наука - определение, предмет, структура, функции и методи.
2. Здраве и болест - концепции, определение, измерения на здравето. Социални фактори - същност и класификация. Социално-медицински подход към здравия и болния човек. Социална история на заболяването.
3. Социологически методи в социалната медицина. Изисквания към въпросника. Анкетен метод - същност, разновидности, предимства и недостатъци.
4. Социологически методи. Интервю и социологическо наблюдение - същност, разновидности, предимства и недостатъци.
5. Епидемиологични методи в социалната медицина. Основни понятия. Измерване на честотата на заболяванията. Абсолютно и относително сравняване.
6. Класификация на епидемиологичните проучвания. Наблюдателни епидемиология – описателни и аналитични епидемиологични проучвания.
7. Епидемиология и профилактика. Обхват и нива на профилактиката. Преморбидна профилактика. Първична профилактика – характеристика на високорисковата и популационна стратегия.
8. Вторична профилактика. Скрининг - определение, видове, изисквания за успешен скрининг, валидност на скрининговия тест.
9. Обществено здраве – определение, измерване и оценка, източници на данни. Детерминанти на общественото здраве. Модел на Далгрен и Уайтхед.
10. Демографски показатели за статика. Подходи за оценка на възрастовата структура на населението. Медико-социални аспекти на застаряването на населението.
11. Медико-социални аспекти на раждаемостта – основни понятия, оценка. Показатели за възпроизводство на населението. Тенденции на раждаемостта в света и в България.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 7 от 8

12. Медико-социални аспекти на общата смъртност - основни понятия, оценка, същност на стандартизираните показатели. Тенденции на общата смъртност в света и в България.
13. Медико-социални проблеми на детската смъртност - основни понятия, оценка. Смъртност до 5-годишна възраст. Тенденции на детската смъртност и смъртността до 5-годишна възраст в света и в България.
14. Средна продължителност на предстоящия живот - основни понятия. Тенденции в света и в България.
15. Заболяемостта като измерител на общественото здраве - значение, източници и методи, основни понятия при изучаване на заболяемостта. Международна класификация на болестите (МКБ).
16. Социалнозначими заболявания. Рискови фактори. Водещи рискови фактори сред българското население. Тенденции на заболяемостта в света. Измерване тежестта на заболяванията - DALYs. Основни изводи от проучванията на глобалната тежест на заболяванията.
17. Глобална тежест и тенденции на хроничните неинфекциозни заболявания и на заразните заболявания.
18. Здравна система – определение, фундаментални цели и функции. Модели на здравни системи в развитите страни. Приоритети на здравната политика в развитите страни.
19. Здравна служба - определение, характеристика и нива на здравната помощ. Фактори, функции и организационни принципи на здравната служба. Нива на здравна политика и здравни органи в България.
20. Същност, функции и принципи на здравното законодателство. Законодателна инициатива и видове нормативни актове.
21. Основни положения на Закона за здравето.
22. Основни положения на Закона за здравното осигуряване.
23. Основни положения на Закона за лечебните заведения.
24. Първична здравна помощ - концепция на СЗО и опитът на развитите страни. Първичната здравна помощ в България.
25. Болнична помощ. Видове болнични заведения, структура и функции на болницата. Оценка на дейността на стационара.
26. Медико-социални проблеми на репродуктивното здраве и здравето на жените. Организация на акушеро-гинекологичната помощ.
27. Медико-социални проблеми на здравето на децата. Организация на педиатричната помощ.
28. Основни положения на лекарската експертиза на работоспособността. Основни понятия. Нормативна уредба и органи на експертизата - права и

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 05.09.2013 г.
		Страница 8 от 8

задължения. Общи и специфични правила при издаване на болнични листове за временна неработоспособност.

29. Възникване, същност и развитие на концепцията за промоция на здравето. Отавска харта. Принципи на промоцията на здравето.
30. Здравно възпитание - същност, модели, принципи, методи и средства.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Социална медицина. Издателски център на МУ-Плевен, 2016, 2017, 2018.
2. Български правен портал – www.lex.bg
3. Национален център по обществено здраве и анализи. Кратък статистически справочник „Здравеопазване“. Достъпен на: <http://ncphp.government.bg>
4. WHO. European Health for All database.
Free access available in Internet at: <http://data.euro.who.int/hfad/>

АВТОРИ НА ПРОГРАМАТА

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, дмн
Доц. д-р Мариела Камбурова, дм
Доц. д-р Стела Георгиева, дм

Членове на изпитната комисия:

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, д.м.н.
Доц. д-р Гена Грънчарова, д.м.